

Ministerie van VROM
t.a.v. de minister, dr. J.M. Cramer
Postbus 20951
2500 EZ DEN HAAG

doorkiesnummer	uw kenmerk	bijlage(n)
(070) 373 8729		
onderwerp	ons kenmerk	datum
Probleeminventarisatie vochtige toiletdoekjes	BARW/U200701657	9 oktober 2007

Geachte mevrouw Cramer,

Zoals u bekend is, worden particulieren, gemeenten en waterschappen geconfronteerd met toenemende problemen en kosten als gevolg van door het toilet gegooid reinigingsdoekjes en vochtige toiletdoekjes. Hierdoor raken riolen en rioolwaterzuiveringsinrichtingen (RWZI) verstopt, lopen pompen en andere onderdelen vast en neemt het energieverbruik toe. De kosten ten gevolge van deze problemen bedragen 38 tot 66 miljoen euro per jaar.

U heeft in het landelijke bestuurlijk overleg waterketen (BOW) aangegeven op korte termijn met de producenten van de toiletdoekjes rond de tafel te gaan zitten en etikettering en communicatie als kansrijke opties te beschouwen voor de aanpak van dit probleem. Via deze brief informeren wij u over de omvang van de doekjesproblematiek, dringen wij aan op landelijke maatregelen en doen daar concrete suggesties voor. Graag vernemen wij van u welke maatregelen u gaat nemen.

Wat is het probleem?

Het gebruikelijke papieren toiletpapier verweekt bij contact met water al geheel na enkele minuten. Vochtig toiletpapier en de nog stevigere reinigingsdoekjes daarentegen behouden wekenlang hun vorm en sterkte. Deze materialen zorgen daarmee voor een flinke belasting en een groot aantal storingen in het afvalwatersysteem. Dit leidt tot fikse extra kosten en ongemak voor particulieren, gemeenten en waterschappen. Daarbij komt nog dat pompen in de praktijk juist vaak bij regenval vastlopen. De vochtige doekjes hopen zich namelijk op in het stelsel, worden bij regenval meegespoeld en veroorzaken dan pompstoringen juist als deze pompen hard nodig zijn. Dit leidt tot extra riooloverstoppingen en daarmee tot onnodige milieubelasting. Uit de praktijk blijkt dat de problemen groeien.

In welke mate speelt dit probleem?

Stichting RIONED heeft onlangs via een enquête meer inzicht verkregen in de mate waarin gemeenten problemen hebben met vochtige doekjes. Hieruit blijkt dat 170 van de 188 responderende gemeenten (ruim 90%!) in meer of mindere mate last hebben van pompproblemen door doekjes. Daarnaast heeft 42% van de respondenten ook last van rioolverstoppingen door doekjes. De gemeentelijke kosten bedragen naar schatting 11 tot 21 miljoen euro per jaar. Bij particulieren wordt zo'n 15-20% van de pompstoringen veroorzaakt door doekjes, in totaal tot wel 300.000 verstoppingen per jaar. Dit kost particulieren jaarlijks zo'n 15 tot 30 miljoen euro. De Unie van Waterschappen schat de jaarlijkse kosten voor de waterschappen als gevolg van de doekjesproblematiek in hun systemen op 12 tot 15 miljoen

euro. De uitkomsten van de inventarisaties vindt u in de bijlagen.

Alles bij elkaar wordt de schade voor particulieren, gemeenten en waterschappen op dit moment geschat op 38 tot mogelijk zelfs 66 miljoen euro per jaar. Wij verwachten dat de problemen in omvang toe zullen nemen door de groei van het doekjesgebruik.

Onze achterbannen en wij doen reeds al het mogelijke om het lozen van reinigingsdoekjes en vochtige toiletdoekjes in het afvalwatersysteem tegen te gaan en bij te dragen aan het oplossen van de ontstane problemen door met name het geven van voorlichting aan burgers over het niet doorspoelen van doekjes en andere probleemveroorzakers via het toilet. Landelijke maatregelen van u zijn echter absoluut noodzakelijk om de problemen effectief aan te pakken.

Landelijke maatregelen

VNG, Unie van Waterschappen en Stichting RIONED vinden dat de volgende landelijke maatregelen getroffen moeten worden:

1. Lozingsverbod: expliciet in de regelgeving bepalen dat vast afval waaronder reinigingsdoekjes en vochtige doekjes voor sanitair gebruik niet door het toilet gespoeld mogen worden. Dit kan o.a. in de nieuwe AMvB huishoudelijk afvalwater. Hierop kan gehandhaafd worden in het bijzonder als verstoppingen en andere problemen zich in de buurt van de lozer voordoen. Tevens vormt het lozingsverbod de basis voor andere maatregelen.
2. Verplichte, duidelijke etikettering op alle producten die soms door het toilet gespoeld worden, vooral op vochtige toiletdoekjes en alle vormen van reinigingsdoekjes (sanitair, vloer). Hiermee wordt het doorspoelen uit onwetendheid over de verwijderingsroute bestreden. Ook dienen de producenten actief voorlichting te geven aan de gebruikers over de juiste verwijdering van toilet- en reinigingsdoekjes.
3. Landelijke communicatiecampagne gericht op consumenten. De rioolgebruiker dient op een positieve manier gestimuleerd te worden tot goed rioolgebruik. Bijvoorbeeld door het promoten van een afvalbak op het toilet. Deze maatregel past goed binnen het onlangs afgesloten bestuursakkoord waterketen.
4. Grootwinkelbedrijven en andere verkoopkanalen aanzetten om hun consumenten voor te lichten over goed rioolgebruik.
5. Voorlichting gericht op professionele gebruikers, zoals de recreatieve en de schoonmaakbranche.

Vanwege de omvang en toename van de problemen vragen wij dringend om het treffen van deze maatregelen om het doekjesprobleem aan te pakken. Graag vernemen wij van u hoe u de maatregelen gaat concretiseren.

Met vriendelijke groet,

VNG

UWV

Stichting RIONED

Mr. S.E. Korthuis
lid directieraad

mr. R.J. van der Kluit
directeur

drs. H.J. Gastkemper
directeur